

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår saksbehandler:
Morten Dybesland

Vår dato: 30.04.2008
Vår referanse: 200800641-1

Kopi til:
Arkivet, HK

Deres dato: 28.01.2008
Deres referanse: 200800545/KOE

HØRINGSUTTALELSE - INNSTILLINGEN FRA STJERNØ-UTVALGET, NOU 2008:3

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev datert 28. Januar 2008. Statsbygg har følgende kommentarer til innstillingen:

1) Til kapittel 4 – Kontekster

Statsbygg deler utvalgets beskrivelse om økt internasjonalisering og konkurranse innenfor høyere utdanning. Statsbygg ønsker å bidra til økt kvalitet innenfor høyere utdanning i Norge ved å tilby sektoren hensiktsmessige, fremtidsrettede lokaler og campusområder som tilfredsstillende brukernes krav. I denne forbindelse vil Statsbygg påpeke at Stjernø-utvalget i sin innstilling ikke utførlig behandler hvordan den fysiske utformingen av undervisnings- og forskningsbygg, campusområder og plasseringen av disse, påvirker kvaliteten av den forskning og undervisning som skjer i dem. Utvalget drøfter heller ikke hvordan attraktive og hensiktsmessige bygg og campusområder kan være et konkurransefortrinn for de enkelte institusjonene for å tiltrekke seg studenter og forskere, utover å beskrive søkerantallet til institusjonene og påpeke at dette er høyest for lærestedene i de største byene.

Internasjonalt foregår det nå en rivende utvikling innenfor dette fagområdet. Sentrale utviklingstrekk er å forstå hvordan endret syn på hva kunnskap er, hvordan forskning foregår, ny pedagogikk og ny teknologi påvirker kravet til hva et hensiktsmessig undervisningslokale og bygg er. Brukernes bevissthet om de fysiske omgivelsenes betydning for kvaliteten av den aktivitet de utfører er økende og dermed også deres forventninger til dem. Samtidig er det et stort fokus på utvikling av campusområder og deres rolle som drivere i steds- og byutviklingen og deres rolle i kunnskapsøkonomien. I våre nordiske naboland er dette et prioritert området innenfor bygging, forvaltning, drift og utvikling av bygg til høyere utdanning og forskning. Statsbygg arbeider nå med å systematisere vår kunnskap på dette feltet. Vi ønsker å tilby denne kunnskapen til institusjoner innenfor høyere utdanning i Norge som deler vår oppfatning om sammenhengen mellom fysiske omgivelser og kvaliteten på utdanning og forskning. Institusjonene kan da bruke fysiske omgivelser som et virkemiddel for å heve kvaliteten på sine tjenester og dermed forbedre sin posisjon i konkurransen om studenter og forskere.

2) Til kapittel 22 – Økonomiske og administrative konsekvenser

I sin innstilling omhandler Stjernø-utvalget svær kort de samfunnsmessige konsekvensene ved deres forslag. Utvalget konstaterer at deres forslag til fremtidig struktur innenfor høyere utdanning i Norge vil ha klart større samfunnsmessige nyttevirksomheter enn kostnadsvirkninger. Utvalget henviser til SSØ rapporten ”Samfunnsøkonomisk analyse av strukturendringer i universitets- og høyskolesektoren, Rapport nr. 1/08 for en mer detaljert samfunnsøkonomisk analyse. I dette uttrykte vedlegget fremkommer blant annet at innstillingen medfører betydelige kostnader til fysisk infrastruktur. I SSØ rapportens punkt 5.3.2 Fysisk infrastruktur nevnes kostnader knyttet til:

- Nybygg
- Ombygging, påbygging, oppgradering
- Parkeringsplasser, utendørs oppgradering
- Utstyr og løst inventar
- Dobbelhusleie i en overgangsperiode
- Behov for økt utbygging av studentboliger
- Endringer i lokale trafikkforhold

SSØ konkluderer sin vurdering av disse elementene slik: ”Samlet sett legger vi til grunn at kostnadene i forbindelse med fysisk infrastruktur kan bli relativt store, særlig i flercampusmodellen og dels i storhøyskolemodellen”(Statens Senter for Økonomistyring: Rapport nr. 1/08, side 48).

Stjernø-utvalget skriver at det må påregnes utgifter til fysisk infrastruktur som følge av deres forslag, men synes å vurdere dette ut fra et rent sektorperspektiv: ”det må forventes kostnader knyttet til fysisk infrastruktur og bygninger, men disse forventes langt på vei balansert mot eksisterende husleieutgifter og på lengre sikt gjennom mer rasjonell drift”.

Statsbygg ønsker å minne om at kostnadene knyttet til fysisk infrastruktur vil ha økonomiske konsekvenser for staten utover i universitets- og høyskolesektoren. Det vil være betydelige økonomiske og administrative kostnader ved eventuelle nybygg, påbygg, ombygging, fraflytting og/eller riving av noen av våre bygg innenfor universitets- og høyskolesektoren som følge av ny struktur. Endringer i den fysiske strukturen som følge av innstillingen til Stjernø-utvalget vil derfor medføre behov for økte økonomiske rammer.

I tillegg vil eventuelle nedleggelse/fracflytting av læresteder kunne medføre en betydelig kapitalforringelse av statens eiendommer. Det er ikke gitt at eksisterende eiendomsmasse på disse stedene kan brukes til andre, like samfunnstjenelige formål som i dag.

Vennlig hilsen

May Balkøy
Direktør
Utvikling

Morten Dybesland
Seniorrådgiver